

mere relevant at forsøge at besvare det spørgsmål, Haavelmo har stillet sig: Hvad kan man sige om investeringerne i en markedsøkonomi, hvor man holder disse exogene elementer uforandrede?

Modificerende bemærkninger til modellen.

Haavelmo har to noter til sin model i form af kapitlerne 33 og 34. I det sidste tager han problemet om antallet af virksomheder op. Hvis modellen for eksempel beskriver en vækst, er det klart, at forudsætningen om et konstant antal virksomheder i de to sektorer snart vil bryde sammen. Meget mere end at rejse spørgsmålet gør Haavelmo ikke, og som han antyder, er det vel et spørgsmål, der næppe kan løses inden for rammerne af den økonomiske teori. Det må vel også være klart, at så snart man vil bearbejde modellen så den kan danne baggrund for økonometriske undersøgelser, må man arbejde med produktionsfunktioner for sektorer og ikke for virksomheder.

I kapitel 33 tages det vigtige spørgsmål om pengesystemets plads i en dynamisk model op til drøftelse. I modellen bliver der bestemt en rente, men om noget pengesystem har der ikke været talt. Meningen har været, at den interne rente, modellen bestemmer, er en normal rente i Wicksells forstand. Det er en ligevægtsrente, hvortil der frit kan lånes og udlånes. Den helt afgørende årsag til, at man må have en sådan rente i modellen, er, at denne groft sagt er udtryk for den fysiske grænseproduktivitet i kapitalgodesektoren. Man tænker sig nu, at der er et pengesystem, der exogent bestemmer en rente, og man føjer til modellen en relation, der siger, at denne nye rente skal være lig den i modellen bestemte endogene rente. Man har fået en ekstra ligning, men ingen ekstra ubekendt. Modellen er overdetermineret, hvilket er det samme som, at den er urealistisk, da virkeligheden naturligvis forløber efter en determineret model. Dette betyder ikke, at det er unyttigt at gøre sig selve meningen med det overdeterminerede system klart. Tværtimod ses det, at der i en klassisk ligevægtsmodel, hvor det absolutte prisniveau ingen rolle spiller, ikke er plads til et autonomt pengesystem. For at komme ud af klemmen, nævner Haavelmo, at man for eksempel kan opgive forudsætningen om prishomogenitet, således at både de relative og de absolutte priser bliver af betydning. Dette vil give plads for den autonomt fastsatte rente.

*Ellen Andersen.**
*Poul Buch Hansen.**
*Lars Lund.**

NATIONALØKONOMISK FORENINGS GENERALFORSAMLING 1962

Tirsdag den 23. oktober 1962 afholdt foreningen sin årlige generalforsamling. Til dirigent valgtes direktør *Niels Banke*.

Formanden, departementschef *Otto Müller*, aflagde beretning for sæsonen 1961/62 og regnskab for året 1961. Medlemstallet var ultimo 1961 950 mod 952 ved udgangen af 1960, og tidsskriftet havde ultimo 1961 1354 abonnenter mod 1282 året før.

Foredrag m.v. i sæsonen 1961/62

30/10-1961: Direktør *Svend Gade*, direktør *Kaj Nielsen* og underdirektør *Jens Fisker*: Butikshandelens struktur.

* stud. polit.

mere relevant at forsøge at besvare det spørgsmål, Haavelmo har stillet sig: Hvad kan man sige om investeringerne i en markedsøkonomi, hvor man holder disse exogene elementer uforandrede?

Modificerende bemærkninger til modellen.

Haavelmo har to noter til sin model i form af kapitlerne 33 og 34. I det sidste tager han problemet om antallet af virksomheder op. Hvis modellen for eksempel beskriver en vækst, er det klart, at forudsætningen om et konstant antal virksomheder i de to sektorer snart vil bryde sammen. Meget mere end at rejse spørgsmålet gør Haavelmo ikke, og som han antyder, er det vel et spørgsmål, der næppe kan løses inden for rammerne af den økonomiske teori. Det må vel også være klart, at så snart man vil bearbejde modellen så den kan danne baggrund for økonometriske undersøgelser, må man arbejde med produktionsfunktioner for sektorer og ikke for virksomheder.

I kapitel 33 tages det vigtige spørgsmål om pengesystemets plads i en dynamisk model op til drøftelse. I modellen bliver der bestemt en rente, men om noget pengesystem har der ikke været talt. Meningen har været, at den interne rente, modellen bestemmer, er en normal rente i Wicksells forstand. Det er en ligevægtsrente, hvortil der frit kan lånes og udlånes. Den helt afgørende årsag til, at man må have en sådan rente i modellen, er, at denne groft sagt er udtryk for den fysiske grænseproduktivitet i kapitalgodesektoren. Man tænker sig nu, at der er et pengesystem, der exogent bestemmer en rente, og man føjer til modellen en relation, der siger, at denne nye rente skal være lig den i modellen bestemte endogene rente. Man har fået en ekstra ligning, men ingen ekstra ubekendt. Modellen er overdetermineret, hvilket er det samme som, at den er urealistisk, da virkeligheden naturligvis forløber efter en determineret model. Dette betyder ikke, at det er unyttigt at gøre sig selve meningen med det overdeterminerede system klart. Tværtimod ses det, at der i en klassisk ligevægtsmodel, hvor det absolutte prisniveau ingen rolle spiller, ikke er plads til et autonomt pengesystem. For at komme ud af klemmen, nævner Haavelmo, at man for eksempel kan opgive forudsætningen om prishomogenitet, således at både de relative og de absolutte priser bliver af betydning. Dette vil give plads for den autonomt fastsatte rente.

*Ellen Andersen.**
*Poul Buch Hansen.**
*Lars Lund.**

NATIONALØKONOMISK FORENINGS GENERALFORSAMLING 1962

Tirsdag den 23. oktober 1962 afholdt foreningen sin årlige generalforsamling. Til dirigent valgtes direktør *Niels Banke*.

Formanden, departementschef *Otto Müller*, aflagde beretning for sæsonen 1961/62 og regnskab for året 1961. Medlemstallet var ultimo 1961 950 mod 952 ved udgangen af 1960, og tidsskriftet havde ultimo 1961 1354 abonnenter mod 1282 året før.

Foredrag m.v. i sæsonen 1961/62

30/10-1961: Direktør *Svend Gade*, direktør *Kaj Nielsen* og underdirektør *Jens Fisker*: Butikshandelens struktur.

* stud. polit.

- 21/11-1961: Fhv. økonomiminister *Bertel Dahlgaard*: Udviklingstendenser i samspillet mellem lovgivningsmagten, organisationsmagten og den økonomiske politik.
- 12/12-1961: Finansminister *Hans R. Knudsen*: Finanspolitik og skatter.
- 17/1-1962: Førstebibliotekar, lektor *Knud Erik Svendsen*: Virksomhed og plan i Sovjetunionen.
- 13/3-1962: Chefredaktør *Jens P. Jensen*: Pressen og den økonomiske politik (Causeri).
- 12/4-1962: Vicedirektør *Erik Reeh*: Bør vi have en regionalkommune i hovedstadsområdet?

Formanden udtrykte sin glæde over en gennemgående god tilslutning til møderne og fandt, at diskussionerne i foreningen ofte var værdifulde indslag i den offentlige debat.

Det 18. nordiske nationaløkonomiske møde vil finde sted i Göteborg i dagene den 29.-31. august 1963, hvor man vil kunne fejre 100-året for det første fællesmøde af nordiske økonomer, som ligeledes fandt sted i Göteborg.

Regnskabet, der var omdelt, viste et underskud på godt 7.500 kr. Indtægterne var steget med ca. 1.000 kr., men udgifterne var steget med næsten 9.000 kr. Stigningen gjorde sig gældende på næsten alle poster.

Det var dog så afgjort papir og trykning, d.v.s. udgifterne til Nationaløkonomisk Tidsskrift, der bar hovedansvaret for regnskabsforringelsen. Udgiftsstigningen var her på godt 6.000 kr. Den skyldtes dels et noget højere sideantal i årgang 1961 end i årgang 1960, dels at oplaget var forhøjet med 100. Navnlig skyldtes den dog prisstigninger efter overenskomstfornyelsen i foråret 1961, hvortil dog ekstraordinært kom, at der måtte foretages et optryk af nr. 1-2, og at korrekturudgifterne havde været ekstraordinært høje. Stigningen i forfatter- og foredragshonorarer skyldtes, at der havde været afholdt et møde mere end året forud, og at tidsskriftet udgik med et større sidetal. Stigningen i mødeudgiften skyldtes ligeledes især prisstigninger, og stigningen i forsendelse af tidsskriftet og mødeindkaldelser skyldtes foruden portostigning, at der var afholdt eet møde mere, samt at der var sendt indbydelse til nordisk møde. Endelig hidrørte stigningen i kontorartikler m.v. overvejende fra portostigning.

Efter årets underskud var foreningens formue fortsat negativ, ÷ kr. 9.201 mod ÷ kr. 1.672 ved udgangen af 1960.

Af Nationaløkonomisk Forenings fond var der anvendt et beløb på ca. 1.000 kr. i forbindelse med deltagelse i det nordiske møde i Oslo. Når dette beløb samt forvaltningsgebyr fratrækkes de i årets løb indkomne renter, fremkom et overskud på fondens regnskab på 1.641 kr. Fondens formue var derefter steget til 87.426 kr.

For at opnå en noget højere indtægt af de midler, der henstår som overskud fra det nordiske møde i København i 1958 til anvendelse ved kommende møder her i landet, var der indkøbt obligationer for en del af beløbet. Den samlede beholdning på dette særregnskab udgjorde ultimo 1961 73.370 kr.

Med en nogenlunde uændret medlems- og abonnementsbestand og uændrede kontingenter m.v. måtte man forudse, at regnskabet for året 1962 vil udvise et underskud af nogenlunde samme størrelse som i 1961.

Da det er tidsskriftet, der bidrager stærkt til foreningens underskud, fandt bestyrelsen, at der kan være grund til, at dets fremtid tages op til nærmere overvejelse. Man ville derfor anmode et mindre udvalg med repræsentanter for den økonomiske forskning om at overveje en præcisering af tidsskriftets målsætning

under hensyn til at give det en sikrere økonomisk basis fremover. Ad denne vej ville der imidlertid ikke kunne spares så store beløb, at der kan bringes balance i foreningens regnskab. Bestyrelsen havde derfor set sig nødsaget til at stille forslag om følgende forhøjelser af de gældende kontingenter og abonnementspriser:

Abonnement for medlemmer	forhøjes	fra	kr. 15	til	kr. 20				
Kontingent	-	-	-	-	-	25	-	-	35
-	-	studenter	-	-	-	5	-	-	10
Abonnement uden medlemskab	-	-	-	-	-	20	-	-	25
Løssalg pr. nr. af tidsskriftet	-	-	-	-	-	5	-	-	6

Under forudsætning af, at disse forhøjelser, som generalforsamlingen vedtog, ikke reducerer antallet af abonnenter og medlemmer, og under hensyn til, at der netop havde meldt sig ca. 70 studerende ind, skulle der fremkomme en årlig merindtægt på ca. 10.000 kr.

Af bestyrelsens medlemmer afgik efter tur direktør *H. Stevenius-Nielsen* og cand. polit. *Henry Grünbaum*. *Henry Grünbaum* genvalgtes, og i stedet for direktør *Stevenius-Nielsen*, som ifølge foreningens love ikke kunne genvælges, nyvalgtes direktør i Store Nordiske Telegraf-Selskab *Bent Suenson*.

Foreningens revisor gennem mange år, direktør *Jens Toftegaard*, havde nu ønsket sig fritaget for hvervet. Som ny revisor valgtes direktør i Fællesbanken for Danmarks Sparekasser *Svend Hansen*.

Bestyrelsen består efter generalforsamlingen af: Departementschef i Handelsministeriet *Otto Müller*, formand, *Henry Grünbaum*, Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejderforbund, direktør i Bikuben, professor, dr. polit. *Erik Hoffmeyer*, direktør i Andelsbanken *Kristian Møller*, afdelingschef i finansministeriet *P. Bjørn Olsen*, økonomiminister, professor, dr. oec. *Kjeld Philip* og direktør i Store Nordiske Telegraf-Selskab *Bent Suenson*. Fra 1. januar 1963 er sekretær i Monopoltilsynet *Paul Paulsen* foreningens sekretær.

Ved afslutningen af generalforsamlingen foreslog formanden på bestyrelsens vegne generalforsamlingen at udnævne fhv. departementschef *Einar Cohn* og fhv. direktør *Jens Toftegaard* til æresmedlemmer i foreningen som en påskønnelse af den betydningsfulde indsats, som de hver især havde ydet såvel i foreningens tjeneste som indenfor dansk nationaløkonomi. Generalforsamlingen rejste sig og gav sin tilslutning til bestyrelsens forslag gennem en stærk hyldest til de to nyvalgte æresmedlemmer. Departementschef Cohn og direktør Toftegaard takkede begge for udnævnelsen og udtrykte gode ønsker for foreningens fremtid. Direktør Toftegaard udtrykte håbet om en fortsat udbygning af samarbejdet med de øvrige nordiske nationaløkonomiske foreninger.

MEDDELELSER TIL ABONNENTER PÅ NATIONALØKONOMISK TIDSSKRIFT OG MEDLEMMER AF NATIONALØKONOMISK FORENING

1. Med virkning fra 1. januar 1963 og 1. nr. af tidsskriftets årgang 1963 forhøjes de hidtidige kontingenter og abonnementspriser således: Abonnement på Nationaløkonomisk Tidsskrift fra kr. 20 til kr. 25 pr. årgang, abonnement på Nationaløkonomisk Tidsskrift i forbindelse med medlemsskab af Nationaløkonomisk Forening fra kr. 15 til kr. 20 pr. årgang og medlemsskab i Nationaløko-